

NOTAT

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Miljøstyrelsen

Arter og Naturbeskyttelse
J.nr. 2020 - 1024
Den 13. januar 2020

MOF alm. del spm. 364 – Miljøstyrelsens bemærkninger til henvendelse fra Danmarks Jægerforbund

Miljøstyrelsen har gennemgået Danmarks Jægerforbunds henvendelse til miljøministeren om rødlistede arter og jagt samt bilaget med Q & A.

I brevet nævnes at, ”jagten på de fem arter, som er internationalt rødlistede (dog ikke alle på globalt plan), er af DCE, Aarhus Universitet, vurderet til at være enten bæredygtig eller sandsynligvis bæredygtig.” De fem arter, der hentydes til, er taffeland, bjergand, fløjlsand, havlit og ederfugl, der indgår i den igangværende revision af jagttider, og hvor jagtens bæredygtighed i den forbindelse er blevet vurderet af DCE, Aarhus Universitet.

Etableringen af en international arbejdsgruppe, der skal implementere de internationale forvaltningsplaner for havlit og fløjlsand, er som det nævnes på vej. Gruppens første møde afholdes i marts 2020. Miljøstyrelsen deltager i mødet. Med hensyn til udarbejdelse af nye forvaltningsplaner for havdykænder i regi af AEWA, er der Miljøstyrelsen bekendt, på nuværende tidspunkt kun reelle planer om at udarbejde en forvaltningsplan for ederfugl. Finland har taget initiativ til planen, og finansierer i samarbejde med Ålandsøerne udviklingen af planen. Danmark deltager i udarbejdelsen og bidrager med dansk ekspertbistand.

En EU forvaltningsplan for bjergand for årene 2009-2011 findes ligeledes. Miljøstyrelsen bekendt, er planen ikke blevet opdateret.

For så vidt angår bilaget med Q & A, gennemgås Miljøstyrelsens bemærkninger til de enkelte spørgsmål og svar herunder.

Hvad er en rødliste?

Danmarks Jægerforbund oplister i sit svar, hvor mange rødlistekategorier, der henføres til de overoverordnede kategorier ”forsvundet”, ”truet”, ”ikke truet” eller ”ikke vurderet”. De antal og kategorier, som DJ angiver, stemmer ikke helt overens med den internationale rødliste (IUCN) og den danske rødliste.

Ifølge de samme datakilder som DJ opgiver ser billedet således ud:

Overordnede kategorier*	IUCNs rødliste		Dansk rødliste	
	Antal rødliste-kategorier	Rødlistekategoriernes betegnelse	Antal rødliste-kategorier	Rødlistekategoriernes betegnelse
Forsvundet	2	Extinct	1	Forsvundet (regional extinct)
		Extinct in the wild		
Truet	3	Critically endangered	3	Kritisk truet
		Endangered		Moderat truet
		Vulnerable		Sårbar
Næsten truet**	1	Near threatened	1	Næsten truet
Ikke truet	1	Least concern	1	Livskraftig
Utilstrækkelige data	1	Data deficient	1	Utilstrækkelige data
Ikke vurderet	1	Not evaluated	2	Vurdering ikke relevant
				Ikke vurderet

*Overordnede kategorier som angivet af DJ. Hertil kommer kategorierne næsten truet og utilstrækkelige data.

** Denne antages at være den fjerde kategori DJ har opgjort i listen som hørende til "truet". Normalt regnes arter dog kun for truede, hvis de er anført i kategorierne kritisk truet, moderat truet eller sårbar. I den danske rødliste vurderes arter i de tre nævnte kategorier, samt arter anført som "næsten truet", "regionalt forsvundet" og "utilstrækkelige data" samlet som rødlistede arter.

Hvad er en rødlistet art?

Ingen bemærkninger.

Hvad er en truet art?

Ingen bemærkninger.

Hvordan er sammenhængen mellem de forskellige (globale, regionale og nationale) rødlistes?

I den seneste rødlistevurdering fra 2010 er det som DJ bemærker kun ynglende arter, der er vurderet. I den opdaterede rødliste, der offentliggøres 15. januar 2020, er trækfuglene også vurderet. 241 arter/underarter er således behandlet som ynglefugle og 138 som trækfugle. 83 arter er behandlet som både trækfugl og ynglefugl.

Hvad er formålet med at lave en dansk rødliste?

Ingen bemærkninger.

Hvem har ansvaret for at udarbejde og opdatere rødlisterne?

Ingen bemærkninger.

Kan man drive jagt på en rødlistet art?

Det er korrekt, at man kan drive jagt på en rødlistet art, såfremt jagten vurderes at være bæredygtig. Rødlisten har ikke juridisk status, men bl.a. den globale rødliste ligger til grund for vurderingerne i AEWA (Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds) af hvorvidt trækfugle skal være jagtbare. Arter, der vurderes som truede på den globale rødliste, kategoriseres således i kategori A1b, hvilket udløser jagtforbud, mens arter, der vurderes som næsten truede på den

globale rødliste kategoriseres i kategori A4, såfremt de ikke opfylder nogle af de øvrige kriterier for en højere kategorisering. Med en A4 kategorisering kan jagt alene fortsættes såfremt der foreligger en international forvaltningsplan, der indeholder bestemmelser om adaptiv jagtforvaltning. Gennem fuglebeskyttelsesdirektivet er Danmark desuden forpligtet til kun at tillade jagt, hvis jagten vurderes at være bæredygtig. Det forventes, at EU kommissionen vil komme med en udmelding vedrørende fortolkningen af fuglebeskyttelsesdirektivet og jagt på rødlistede arter. Hidtil har kommissionen opfordret medlemsstaterne til at følge beslutningerne i AEWA, herunder jagtforbud, uanset at fuglebeskyttelsesdirektivet juridisk set giver mulighed for fortsat jagt.

Hvilke jagtbare eller potentielt jagtbare arter er rødlistet i Danmark?

Der gøres opmærksom på, at DJ her refererer til den danske rødliste og ikke nogen af de internationale rødlistes. En opdateret version af den danske rødliste offentliggøres 15. januar 2020. På listen under NT mangler atlingand. Miljøstyrelsen vurderer, at de internationale rødlistes vil være de mest relevante, når der tales jagt på trækfugle.

Er Danmark forpligtet til at gøre noget for rødlistede arter?

Ud over de nævnte forpligtelser under biodiversitetskonventionen, så er Danmark forpligtet under Habitatdirektivet og Fuglebeskyttelsesdirektivet til at sikre gunstig bevaringsstatus for en lang række arter. Selvom der ikke er en direkte sammenhæng mellem rødlisten og vurderingen af bevaringsstatus under direktiverne, vil der være en vis sammenhæng, da arter der vurderes som truede i rødlistesammenhæng, næppe vil blive vurderet med gunstig bevaringsstatus under direktiverne.

Hvad er IUCN?

Ingen bemærkninger.

Hvad er Danmarks Jægerforbunds engagement i IUCN?

Ingen bemærkninger.

Hvad er sammenhængen mellem AEWA og IUCN?

De globale rødlistevurderinger er et af de parametre, der indgår i kategoriseringen af arter under AEWA, og vurderinger som truet eller næsten truet afføder automatiske kategoriseringer i AEWA. Kategoriseringen i tabellen er bestemmende for hvilke beskyttelsesforanstaltninger, der ifølge aftaleteksten skal implementeres. Ud over rødlistevurderingerne er der også en række andre parametre, der kan medføre oplistning.

Kan AEWA tvinge nationalstater til at følge forvaltningsplaner?

AEWA kan ikke tvinge nationalstaterne til at følge forvaltningsplaner, men landene forventes at følge de beslutninger, herunder forvaltningsplaner, der vedtages. EU kommissionen lægger desuden vægt på at forpligtelserne under AEWA, inklusive forvaltningsplanerne, følges, idet EU også har tiltrådt aftalen.

Hvad er sammenhængen mellem rødlisten og FN's verdensmål?

Ingen bemærkninger.

Hvor forpligtende er verdensmålene?

Ingen bemærkninger.